

KREDIETCRISIS Wat kan gemeente doen?

2

RUIMTE Erfpacht bij sociale woningbouw

5

BURGEMEESTERS Meer variatie gezocht

3

WMO & AWBZ Onzekerheid in het veld

7

NATURA 2000 Nieuw slot op bouw

4

EUROPA 1001 vragen over staatssteun

7

>> **EN VERDER:** INTERVIEW MET BESTUURDER / VERENIGINGSNIEUWS / BENOEMINGEN

Provincies stoppen ruim 200 miljoen in klimaat- en energieprojecten

De gezamenlijke provincies investeren tot 2011 tenminste 200 miljoen euro in concrete klimaat- en energieprojecten. Hiermee dragen de provincies met eigen middelen bij aan het realiseren van de klimaatdoelstellingen van het Rijk.

Gedeputeerde Erik van Heijningen namens het Interprovinciaal Overleg (IPO) en minister Cramer (VROM) ondertekenden op 14 januari jl. het 'Klimaat- & Energieakkoord tussen Rijk en provincies 2009-2011'.

VERSCHIL MAKEN – Nederland wil in 2020 dertig procent minder broeikasgassen uitstoten, twintig procent duurzame energie in het energieverbruik en twintig procent energiebesparing realiseren. Om deze doelstelling te realiseren heeft het IPO samen met het Rijk een programma opgesteld. Het programma richt zich op vijf thema's: duurzame energie, duurzame mobiliteit en het verminderen van broeikasgassen (door in te zetten op wind- en zonne-energie, biomassa, biobrandstoffen, warmte en koude opslag en geothermie). Tot slot zetten de overheden zich in voor energie-innovatie en aanpassing aan klimaatverandering.

Minister Cramer is tevreden met het akkoord "Samen maken we ons sterk om de klimaatverandering zoveel mogelijk tegen te gaan en ons land aan te passen aan de klimaatveranderingen. We willen het verschil maken in Nederland en Europa en hebben grote ambities voor klimaat, energie en milieu. We willen samen van Nederland één van de schoonste en zuinigste energielanden van Europa maken." Nieuw is dat bestaande en nog te ontwikkelen initiatieven in de twaalf provincies in één programma zijn samengebracht. De aanpak is daarmee integraal en biedt kansen om initiatieven te verbinden en de uitvoering te versnellen. Provincies kunnen hun kennis en die van hun

publieke en private partners bundelen en delen, bijvoorbeeld om snelle invoering van nieuwe technologieën te bevorderen. Van Heijningen: "Het programma heeft geen rigide taakstelling per thema. Provincies kijken pragmatisch naar het rendement van de initiatieven. Daarom geloof ik in het resultaat van dit akkoord."

LEIDEND

Het akkoord is niet vrijblijvend. Bij beslissingen op het gebied van

Het akkoord sluit aan bij de Rijksprogramma's Schoon en Zuinig en Adaptatie Ruimte en Klimaat (ARK) 2006-2014. Het Rijk stelt tot 2013 in het kader van Schoon en Zuinig 833 miljoen euro beschikbaar (SLOK, Innovatieagenda Energie en SDE). Daarnaast zet het Rijk zich in om knelpunten weg te nemen in regelgeving. Ook komt er één centraal aanspreekpunt waartoe provincies zich kunnen wenden.

De provincies hebben voor de uitvoe-

« IPO-bestuurder Erik van Heijningen: 'Niet tegen heug en meug windmolens bouwen.'

bijvoorbeeld ruimtelijke ordening worden de klimaat- en energiedoelstellingen een leidend principe, zoals bij het bepalen van ruimte voor windmolens. Ook mobiliteit krijgt binnen de provincies met de doelstellingen te maken, zoals het stimuleren van duurzame brandstoffen bij het gunnen van concessies voor het

openbaar vervoer, duurzame aanleg en onderhoud van wegdek en het inrichten van Nederland op zo'n manier dat meer burgers dichterbij openbaar vervoer wonen.

ring 203,6 miljoen euro eigen geld gereserveerd. De provincies werken in de ruim tachtig projecten samen met gemeenten, waterschappen en bedrijfsleven.

MINSTE WEERSTAND, MEESTE RENDEMENT

Bijzonder aan het akkoord is dat het geen richtlijnen bevat voor de hoeveelheid windenergie en biomassa die elke provincie moet produceren. Provincies bepalen zelf met welke maatregelen zij een bijdrage gaan leveren, op basis van de fysieke omstandigheden en de expertise van het aanwezige bedrijfsleven binnen hun gebied. Windmolens in Zeeland bijvoorbeeld en warmtedistributie vanuit de Zuid-Hollandse kassen. 'Dat is een kentering', zegt Marten van der Gaag, projectleider bij het Interprovinciaal Overleg (IPO). 'Iedereen moet zijn best doen om samen aan twintig procent duurzame energie te komen, maar de provincies krijgen geen windmolens door de strot geduwd. Je doet waar je goed in bent, waar met de minste weerstand de meeste energie wordt verkregen.'

Klimaat- & Energieakkoord

VOORBEELDEN VAN ENERGIEPROJECTEN:

- **Duurzame mobiliteit**, met bijvoorbeeld de Alliantie telewerken en mobiliteitsmanagement van minimaal 100 overheden, instellingen en bedrijven in 2011 (Gelderland) en het project 100.000 voertuigen op alternatieve brandstoffen of elektrische aandrijving in 2015 (Noord Nederland).

- **100.000 woningenplan** (Noord-Nederland). Een plan voor de drie noordelijke provincies als uitvoering van ambities uit het Energie akkoord Noord-Nederland 2008-2011. Doel is energiebesparing in de gebouwde omgeving. In 2015 moeten minimaal 100 duizend woningen aan de ambities uit het akkoord voldoen.

- **Warmtebenutting** (Zuid-Holland). Duurzaam verwarmen van kassen met aardwarmte, aanleggen van warmtenetten. In Duindorp (Scheveningen) wordt warmte aan woningen geleverd door de zee.

VOORBEELDEN VAN ADAPTATIEPROJECTEN:

- **Adaptatie in het Groene Woud** (Noord-Brabant). Steden krijgen door de klimaatverandering meer last van extreme hitte en droogte. Vanuit het Groene Woud, 'de natuurdriehoek', wordt koelte getransporteerd naar Eindhoven, Den Bosch en Tilburg. Recreatie en regionaal waterbeheer spelen ook een rol.

- **Rijnenburg klimaat-neutrale woonwijk** (Utrecht). De provincie en gemeente Utrecht en Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden werken samen aan klimaatbestendige en duurzame oplossingen voor de nieuwbouwlocatie Rijnenburg. De ontwerpen hebben betrekking op duurzaam ruimte- en materiaalgebruik, waterhuishouding, energie, infrastructuur/mobiliteit, wonen, werken en leven. De combinatie van klimaatbestendigheid en duurzaamheid is uniek in Nederland. (Is tevens energieproject).

Nieuwe jaargang, nieuwe gedaante

De zestigste jaargang van Provincie & Gemeente luidt een nieuw tijdvak in, waarin het huisorgaan van de VVD-Bestuurdersvereniging verschijnt als een extra katern van de VVD-ledenkrant *Liber*. Provincie & Gemeente zal vanaf nu acht maal per jaar verschijnen en tegelijk met *Liber* bij leden van de Bestuurdersvereniging in de bus vallen. Overige VVD-leden kunnen zich tegen een aantrekkelijke prijs apart abonneren.

Aukje de Vries, fractievoorzitter Leeuwarden

Kredietcrisis: wat kan een gemeente doen?

De kredietcrisis is niet uit het nieuws te slaan. Iedereen zoekt naar oorzaken en oplossingen. Liberalen lijken het moeilijk te hebben in deze tijd. Er wordt heel vlot geroepen dat de kredietcrisis het failliet van het vrije-marktdenken is. Maar is er wel een alternatief? Nee! Een door de staat geleide economie heeft nog nooit tot succes geleid.

WELVAARTSGROEI - De vrije markt is verantwoordelijk geweest voor de gigantische welvaartsgroei vanaf de Tweede Wereldoorlog, dat vergeten mensen nu. Het begin van de crisis kwam door de druk van de politiek via Fannie Mae en Freddy Mac om mensen met geen of veel te weinig inkomen toch een huis te laten kopen. Ongewenste overheidsbemoediging heeft dus juist aan de basis gestaan van de crisis.

De vrije markt werkt alleen als er echte concurrentie is, met een adequaat en efficiënt staats-toezicht op de essentiële zaken, en als de risico's niet ergens anders neergelegd kunnen worden. Alles verwachten van de staat is niet goed, dan gaan mensen achterover leunen en pakken ze hun eigen verantwoordelijkheid niet.

MARKTMEESTER

De meeste mensen denken dat de VVD niet voor overheidstoezicht is, maar dat klopt niet. Het liberalisme staat voor de strijd tegen de absolute staatsmacht, maar in de beginselverklaring van de VVD staat niet voor niks: "de staat speelt ten aanzien van de vrije markt de rol van marktmeester". De VVD wil een kleine, krachtige staat, niet een opgetuigde staat die zich overal mee bemoeit. Maar wel met die zaken waar het broodnodig is, en dat houdt ook in een kwalitatief goed toezicht op cruciale zaken in de financiële wereld.

Op dit moment wel het risico aanwezig dat de overheid weer gaat "overreguleren". Daar moet de VVD voor waken. Want wat doet een overheid in het geval van een crisis of ramp meestal? Kijk naar een ramp als Enschede of Volendam. De overheid slaat volledig door in regelgeving, terwijl toch vaak menselijk handelen de oorzaak is. Ook bij de kredietcrisis was het menselijk handelen en een falend overheidstoezicht dat ten grondslag lag aan de huidige crisis. Bij elke crisis of ramp is het eerste waar iedereen naar kijkt de overheid. Iedereen lijkt opeens alles te verwachten van de overheid. Terecht of onterecht? Het hernieuwde geloof dat de staat de economie kan controleren en de samenleving kan maken is onterecht. Maar de overheid kan de situatie wel verergeren of juist verbeteren, ze kan de consequenties voor nu en in de toekomst verminderen of juist vergroten door haar (niet) handelen. Het lijkt op dit moment vooral

of de nationale overheid actie kan en moet ondernemen. Maar ook de lokale overheid moet goed kijken wat ze nu juist wel en niet moet doen. Investeren op gemeentelijk niveau is goed en moet. Maar dan wel in die zaken die de economie op gang houden en versterken voor de toekomst. Dat kan bijvoorbeeld in infrastructuur. Versnellen waar mogelijk is ook goed, alhoewel het versnellen van infrastructurele projecten en investeringen in dit land vrij lastig zal zijn gelet op alle regels en procedures. Dit alles moet wel gekoppeld zijn aan een solide, financieel beleid. En dus niet op een Keynesiaanse manier de recessie te lijf gaan door domweg de overheidsuitgaven en -tekorten op te pompen.

Als je de gemeentelijke uitgaven wilt vergroten, is er maar één manier, de lokale lasten verhogen om de gemeentelijke inkomsten te vergroten. Dit is sinds het huidige kabinet voor de OZB weer mogelijk, want het plafond voor een maximale stijging is eruit uitgehaald. Maar dit zou een hele slechte zaak zijn. Burgers en bedrijven voelen dit direct in hun portemonnee, en heeft dus gevolgen

pele, kleine dingen. Gemeenten zijn vaak late betalende als het gaat om rekeningen. Bedrijven moeten vaak lang op hun geld wachten. Gemeenten kunnen het bedrijfsleven helpen door hun facturen tijdig en eerder te betalen. Onderzoek van Intrum Justitia heeft recent uitgewezen dat sinds het uitbreken van de kredietcrisis 15% van alle bedrijven in problemen is gekomen vanwege te late betalingen. Binnen 30 dagen betalen zou de norm moeten zijn. Binnen 30 dagen betalen levert 26.000 banen op in 2009 (door de overheid alleen al zo'n 2.000), volgens het onderzoek, en 60% van de ondernemers investeert meer als er op tijd betaald wordt. Wanneer iedereen dat doet, kan dat voor een bedrijf betekenen dat de cashflow verbetert, men minder afhankelijk wordt van banken en er meer investeringsruimte komt.

MOBILITEITSCENTRA

Door de recessie zal logischerwijs het aantal werklozen stijgen. De landelijke schatting is zo'n 200.000 personen extra eind 2010. Deze komen eerst in de WW terecht, maar uiteindelijk zal een aanzienlijk deel bij de gemeente

voor de economie, die investeringen en bestedingen nu juist zo bikkelhard nodig heeft om weer op te krabbelen. Lastenbeheersing is juist van belang. Je zou er zelfs voor kunnen kiezen om de OZB-inkomsten mee te laten dalen met de eventueel dalende huizenprijzen, en niet zoals normaal de tarieven te verhogen om de inkomsten voor de gemeente op niveau te houden. Gemeenten kunnen ook zorgen dat waar mogelijk bedrijven sneller hun plannen kunnen realiseren. Voor veel ontwikkelingen zijn (ook) vergunningen van de gemeente nodig. De gemeente kan kijken of ze dit proces kan versnellen en procedures sneller kan afhandelen. Dit is ook van belang voor het op gang houden van de woningmarkt. Het is goed om met marktpartijen in de woningbouw, makelaars en corporaties op lokaal niveau ook afspraken te maken over oplossingen om de nieuwbouw en woningmarkt toch op gang te houden. Maar het kan ook gaan om sim-

terecht komen in de bijstand. Het is allereerst belangrijk dat de mensen zo snel mogelijk weer aan het werk komen. Werk is er namelijk nog steeds, er zijn nog heel veel vacatures. Een optie is om dan mobiliteitscentra in te richten, waarvan in Eindhoven de eerste al draait en ook elders zijn er initiatieven. Partijen als UWV/CWI, gemeente en bedrijven die mensen moeten ontslaan door de recessie en bedrijven die nog mensen zoeken, werken daar heel nauw samen om de mensen snel van baan naar baan te bemiddelen. In de toekomst zullen alle mensen die nu werkloos worden ook weer bikkelhard nodig zijn. Het is dus zaak dat we deze mensen fit houden voor de arbeidsmarkt, zodat ze snel weer aan de bak kunnen als de economie aantrekt. En daar kunnen gemeenten met reïntegratiemiddelen een belangrijk rol vervullen. Het geld kunnen gemeenten beter gebruiken om dit voor elkaar te krijgen dan voor de gesubsidieerde arbeid.

VAN UW VOORZITTER

Loyaliteit

We schrijven alweer februari 2009. Meestal ervaar ik januari als een maand, die langer lijkt te duren dan alle andere maanden in het jaar. Kijk ik nu terug, dan is januari voorbij gevlogen. Hoe komt dat? Normaal laat januari zich kenmerken door de woorden gelijkmatig en saai: terugblikken, nieuwjaarsboodschappen, goede voornemens, enz. Hoe anders dit jaar! Januari 2009 wordt gekenmerkt door hoogtepunten en dieptepunten. De jaarwisseling is, enkele uitzonderingen daargelaten, rustiger verlopen dan voorgaande jaren. Op de nieuwjaarsbijeenkomsten was vrijwel overal de "kredietcrisis" het meest besproken onderwerp. Het is winter, heel Nederland schaatst. Veel burgerslachtoffers in de Gaza-strook. 20 januari jl. werd Barack Obama de nieuwe president van de Verenigde Staten.

Marianne Kallen-Morren

DIEPTEPUNT

De kredietcrisis. Een fors probleem. Veel vragen: "Hoe heeft het zover kunnen komen? Wat is er nu toch mis gegaan?" Analyses alom. Is de huidige crisis een gevolg van een te soepel monetair beleid in de voorgaande jaren? Of is het, zoals Johan Schaberg schrijft in een column in de NRC, omdat wij in 2008 afscheid hebben genomen van het gouden kalf van de aandeelhouderswaarde. "Aandeelhouderswaarde is op zichzelf niet verkeerd als navigatiepunt. Het wordt een probleem als we nergens anders naar kijken. Waar het de laatste jaren aan heeft ontbroken, is eigenaarschap. Aan bestuurders, toezichhouders en medewerkers die zeiden: dit is mijn bedrijf en dat zullen ze merken ook." Kortom: de betrokkenheid, loyaliteit is weg. Het gevoel van we gaan ergens voor!

HOOGTEPUNT

Het is winter. Heel Nederland schaatst. Na 12 jaar weer schaatsen op natuurijs. 5, 15 of 25 km toertochten worden massaal gereden. We gaan ervoor! De nieuwe president van de Verenigde Staten zegt in zijn inauguratierede dat de kindertijd voorbij is, we zijn volwassen geworden. "Als volwassenen zullen we dan ook de problemen waarvoor wij staan moeten aanpakken. Wij zijn altijd bereid geweest de handen uit de mouwen te steken. Dat is nu ook weer hard nodig op allerlei terreinen, zoals het onderwijs, de gezondheidszorg en de werkgelegenheid. Dat hebben we in het verleden bewezen, dat kunnen wij ook nu, daar gaan we voor!"

KANS

De problemen, die de kredietcrisis met zich mee brengt, doen zich in steeds meer sectoren gelden. Zoals gezegd, analyses alom, maar als we het niet eens zijn over de oorzaak van het probleem, hoe word je het dan eens over de oplossing? Zoals er geen dieptepunten zijn zonder hoogtepunten, zo geeft elk probleem ook kansen. En groot probleem van dit moment is dat onder het mom van "het algemeen belang" de kredietcrisis wordt gebruikt door de overheid om over te gaan tot socialisatie, van schulden, maar ook van eigendom. Hier hebben wij als liberalen toch een oplossing. Het bekende principe van winst en verlies. Elk individu is verantwoordelijk voor zijn of haar daden en wordt ook geconfronteerd met de gevolgen van die daden. Dat kan ook pijn doen. Wij zullen dus de schouders er onder moeten zetten om met alle kennis die we hebben te werken aan de oplossing van de crisis. Dat spreekt liberalen aan: nuchter en realistisch aan de slag. Maar naast nuchter en realistisch is het ook een kans om te laten zien dat wij dit doen vanuit onze loyaliteit en betrokkenheid aan onze beginselen. Die combinatie, dat spreekt aan. Als wij op deze manier onze VVD steeds weer OPNIEUW over het voetlicht brengen, dan moet 2009 voor al die VVD'ers in raden, provinciale staten, waterschappen en Kamers een succesvol jaar worden. Daar gaan we voor!

COLOFON

Provincie & Gemeente (ISSN: 1384-7562) is een uitgave van de VVD-Bestuurdersvereniging en verschijnt 8 x per jaar. Het blad wordt als bijlage bij Liber gratis toegezonden aan leden van de VVD-Bestuurdersvereniging. Voor niet-leden bedraagt de abonnementsprijs € 40,17 per kalenderjaar. Auteursrechten berusten bij de uitgever. Overname van artikelen uitsluitend met toestemming van de uitgever.

Samenstelling en productie

Saffier Public Relations, Leidschendam (www.saffierpr.nl) in samenwerking met een netwerk van correspondenten

Druk

Em. de Jong, Baarle-Nassau

Advertentie-acquisitie

Recent bv, Amsterdam
Tel. (020) 330 89 98

Correspondentieadres

VVD-Bestuurdersvereniging
Laan Copes van Hattenburch 52
2585 GB DEN HAAG
Postbus 30836
2500 GV DEN HAAG
Telefoon 070 361 30 50
Telefax 070 360 82 76
E-mail bestuurders@vvd.nl
Internet www.vvdbv.nl
Bank Postbank 1687886

COLUMN

De grenzen van de vrijheid

Vrijheid voel je pas ècht als je eerder onvrij was. Rimpelloze vrijheid wordt snel vanzelfsprekend, als warm water in een bad als je er wat langer in zit. Het gevaar van vanzelfsprekendheid is dat je onverschillig wordt. En voor je het weet is wat je dierbaar is weg. Nederland behoort tot dat kleine stukje wereld met een bij wet geregelde vrijheid van meningsuiting. Ons 'publiek domein' – waarin niemand, religie, vorst noch regering mag domineren – is het kloppend hart van onze open, vrije samenleving. De staat dient dit publiek domein en de grenzen ervan namens de burgers te bewaken. Die grenzen zijn niet oproepen tot haat, discrimineren of lasteren, een grijs gebied. Ook godslastering viel er met artikel 147 Wetboek van Strafrecht onder. Daarmee was god, religie, dus tòch een bij wet geïnstitutionaliseerde machtsfactor in dat publiek domein. Op 20 januari jl. besloot de Tweede Kamer eindelijk dit artikel te schrappen. Als dit maar geen Pyrrhus-overwinning wordt. CDA-minister van Justitie Hirsch Ballin kondigde tegelijkertijd aan het toch al niet misselijke artikel 137c (verbod op opzettelijke belediging onder meer vanwege godsdienst) te willen aanscherpen. Seculiere coalitiegenoot PvdA geeft hem de ruimte dit nader te onderzoeken middels een adviesaanvraag aan de Raad van State en de Raad voor de Rechtspraak. Moge god verhoeden dat straks onze vrijheid van meningsuiting in het machtsspel met de machtige lobby van de institutionele religie, inclusief de nieuwkomer Islam, de Judaskus krijgt. Toeval of niet, juist nu – nadat het OM eerder hiervan afzag - besloot het Gerechtshof te Amsterdam Wilders te vervolgen wegens het aanzetten tot haat en discriminatie van de islam en moslims. Laten we hopen dat de maatlat van de rechters geijkt is in de open geëmancipeerde samenleving met inbegrip van gelovigen en ongelovigen, en niet in die van zich beledigd of gediscrimineerd voelende moslims. Pamuk Ozelik, een Turkse Nederlander, immigrerde 15 jaar geleden naar Nederland. Hij verbaast zich over de slordigheid waarmee Nederland met zijn publiek domein omspringt. "Het allermooiste hier is vrijheid van meningsuiting zonder angst voor vervolging door politieke machthebbers. Volgens de wet mag je hier zeggen wat je wilt. Mensen beseffen gewoon niet hoe geweldig dat is!"

Besef wat je dierbaar is

Paula Brunsveld van Hulsten
projectgroep Individualisering en Integratie

Artikel 147 (wordt geschrapt)

Met gevangenisstraf van ten hoogste 3 maanden of geldboete van tweede categorie wordt gestraft:
1°. hij die zich in openbaar, mondeling of bij geschrift of afbeelding, door smalende godslasteringen op voor godsdienstige gevoelens krenkende wijze uitlaat;
2°. hij die een bedienaar van godsdienst in geoorloofde waarneming van zijn bediening bespot;
3°. hij die voorwerpen aan een eredienst gewijd, waar en wanneer de uitoefening van die dienst geoorloofd is, beschimp.

Artikel 137c (wordt wellicht verder aangescherpt)

1 Hij die zich in openbaar, mondeling of bij geschrift of afbeelding, opzettelijk beledigend uitlaat over een groep mensen wegens hun ras, hun godsdienst of levensovertuiging, hun hetero- of homoseksuele gerichtheid of hun lichamelijke, psychische of verstandelijke handicap, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van derde categorie.
2 Indien het feit wordt gepleegd door een persoon die daarvan een beroep of gewoonte maakt of door 2 of meer verenigde personen wordt gevangenisstraf van ten hoogste 2 jaren of geldboete van vierde categorie opgelegd.

Zoektocht naar meer variatie onder burgemeesters

Per 1 juli vorig jaar is Wilma Delissen-van Tongerlo, VVD-bestuurder en burgemeester van de gemeente Grave, benoemd tot lid van de groep 'burgemeesterscouts' bij het ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK). Doel van de scoutinggroep is meer vrouwen en allochtonen te interesseren voor het burgemeestersambt.

AFSPIEGELING - Het streven naar diversiteit staat thans volop in de belangstelling. Het kabinet heeft concrete doelstellingen geformuleerd op dit gebied (overheidspersoneelsbeleid, politie) en daaraan streefcijfers gebonden. Ook vindt de Minister van BZK het van belang de diversiteit in politiek-bestuurlijke functies te vergroten. In het Meerjarenbeleidsplan Emancipatie 2006-2010 van het vorige kabinet was als streefcijfer opgenomen het vergroten van het aandeel vrouwen in politieke functies tot minimaal 45% in 2010. Hoewel er wel bij de verschillende bestuurlijke en politieke functies vooruitgang is geboekt, is er nog sprake van een ondervetegenwoordiging van vrouwen. Om stagnatie te voorkomen en een impuls te geven aan de ontwikkelingen heeft de minister van BZK het weer actief opgepakt om de instroom van vrouwen in politiek-bestuurlijke functies te vergroten. Deze doelstelling geldt ook voor allochtone Nederlanders. Het openbaar bestuur moet gebruik kunnen maken van al het talent dat beschikbaar is, zo zegt minister Ter Horst dat. Politiek en openbaar bestuur zouden bovendien een afspiegeling moeten zijn van de samenleving.

BEGINNEN MET BURGEMEESTERS

Bij het bevorderen van diversiteit onder politieke ambtsdragers is er bij-

zondere aandacht voor de instroom van vrouwelijke en allochtone burgemeesters. Ook het Nederlands genootschap van burgemeesters (NGB) heeft zich ten doel gesteld de diversiteit onder burgemeesters te vergroten.

De burgemeester is een zichtbare bestuurder in de gemeente. Het aandeel vrouwen blijft achter (in de afgelopen jaren bleef dit rond de 20%) en er zijn vrijwel geen burgemeesters met een allochtone achtergrond (één burgemeester en er is onlangs een waarnemend burgemeester benoemd). In verband met het bevorderen van de diversiteit onder burgemeesters is inmiddels een aantal acties uitgezet. Een van de acties is het vergroten van de belangstelling en de beschikbaarheid van vrouwelijke en allochtone kandidaten voor de functie van burgemeester. Het is wenselijk dat er meer vrouwen en allochtonen solliciteren op burgemeestersvacatures. Om dit te stimuleren is een groep van scouts in het leven geroepen.

WAT DOEN DE SCOUTS

De scouts gaan gericht talenten zoeken ('scouten') en enthousiasmeren voor het burgemeestersvak. Zij leggen hiertoe contacten met gebruikmaking van hun netwerken en door sleutelfiguren te benaderen. Ze voeren gesprekken met 'potentials' en brengen hen in contact met relevante netwerken en personen. De scouts wijzen belangstellenden op mogelijkheden om zich nader te oriënteren. Behalve over de inhoud van het burgemeestersambt, moeten kandidaten goed over de benoemingsprocedure geïnformeerd worden. Ook is het van belang te weten over welke competenties een burgemeester moet beschikken. Soms is het wenselijk dat belangstellenden zich eerst nader kwalificeren en/of bestuurlijke ervaring opdoen alvorens in aanmerking te zullen komen

voor het burgemeesterschap. Door en via de scouts kan hiertoe de weg worden gewezen.

Voor belangstellenden zijn diverse informatiebronnen beschikbaar zoals de site www.burgemeester-worden.nl en www.burgemeesters.nl van het NGB. Via de sites kan relevante informatie worden gedownload. Via de scouts kunnen potentials ook de mogelijkheid krijgen van een meeloopstage bij een burgemeester of voor andere contactmogelijkheden met burgemeesters. Er is een groot aantal burgemeesters dat zich hiervoor beschikbaar heeft gesteld. Ook is er een netwerkbijeenkomst in de planning begin 2009.

Bij het NGB is een secretariaat voor de scouts ingericht. Het secretariaat is te bereiken via het telefoonnummer 070 - 373 8476 en via e-mail diversiteit@burgemeesters.nl.

Wilma Delissen-van Tongerlo
Burgemeester gemeente Grave
Tel. 06-51910916

Wie zijn de scouts

De groep vaste scouts bestaat uit zes personen:
De heer drs. H.H. Apotheker, burgemeester Steenwijkerland;
De heer mr. G.D. Dales, voorzitter college van bestuur Hogeschool InHolland en oud-burgemeester van Leeuwarden;
Mevrouw W.J.G. Delissen-Van Tongerlo, burgemeester Grave;
De heer mr. K.R. Ho Ten Soeng, oud-burgemeester van Venhuizen;
De heer drs. Ch. Leeuwe, oud-burgemeester Lelystad;
Mevrouw A. van Vliet-Kuiper, burgemeester van Amersfoort.

Bevoegdheden en huisvesting burgemeester

Toon Mans, voorzitter
P.J. Oudgezelschap

Reeds meerdere malen heb ik geschreven dat het takenpakket van de burgemeester steeds verder wordt uitgebreid. Op zich is dat goed omdat er veel lokale kennis en betrokkenheid is bij de burgemeesters. Voorwaarde is wat mij betreft wel dat de burgemeester ook goed wordt toegerust om die nieuwe bevoegdheden te kunnen uitvoeren.

HUISVERBODEN - Zo is op 1 januari jl. de Wet tijdelijk huisverbod van kracht geworden. Ik weet uit de media dat de burgemeester van Rotterdam de primeur had. In minder dan vier weken is landelijk 77 keer een huisverbod opgelegd aan verdachten van

huiselijk geweld. In Rotterdam zijn de meeste huisverboden opgelegd, 34. Ik ben benieuwd hoe het verloopt, of de zorg adequaat is etc. Mail mij uw ervaringen op a.mans@hillegom.nl. Er komt nog een nieuwe bevoegdheid aan voor de burgemeester. Een aantal gemeenten heeft bij het kabinet het verzoek gedaan om bij de bestrijding van overlast en verloedering door jongeren, sneller en preventiever te kunnen ingrijpen. Het kabinet heeft vorig jaar december besloten om de burgemeester een dergelijke bevoegdheid te geven. Dit betekent dat een burgemeester een verzoek kan indienen bij de Raad voor de Kinderbescherming om een jongere onder toezichtstelling te plaatsen. Als de Raad dit om moverende redenen niet doet, kan de burgemeester de Raad voor de Kinderbescherming dwingen binnen twee weken het oordeel van de kinderrechter te vragen. De burgemeester kan dus verder gaan dan nu. Immers, in de huidige situ-

atie zou de burgemeester zich moeten neerleggen bij het oordeel van de Raad. De reden hiervoor is dat daar waar een burgemeester constateert dat jongeren overlast veroorzaken, dan wel wanneer jongeren in hun ontwikkeling worden bedreigd, er meer mogelijkheden zijn om in te grijpen. Deze nieuwe bevoegdheid wordt opgenomen in het wetsvoorstel Herziening Kinderbeschermingsmaatregelen en dit voorstel wordt begin 2009 bij de Tweede Kamer ingediend. Of dit wetsvoorstel ook de nodige waarborgen inhoudt voor de burgemeester en of het voldoende instrumenten biedt voor een goede en zorgvuldige afweging is mij nog niet duidelijk.

HUISVESTING

Regelmatig verschijnen in het nieuws berichten dat burgemeesters problemen hebben met het verhuizen naar de gemeente waarin zij zijn benoemd. Dit wordt veelal veroorzaakt doordat zij er niet in slagen hun woning in

hun voormalige woonplaats te verkopen. Vervolgens ontstaat er dan voor gemeenteraad, College en burgemeester een lastige situatie hoe dit op te lossen binnen de huidige wet- en regelgeving. Een nieuwe burgemeester is immers verplicht zich binnen 1 jaar na benoeming in zijn/haar gemeente te vestigen, tenzij er dispensatie wordt verleend door de raad. Ook zie je dat veel college's en raden zoeken naar andere mogelijkheden om de burgemeester (financieel) te helpen. En er zijn raden en college's die weinig tot niets doen. Uit recente cijfers blijkt dat deze problematiek in bijna 10% van de gemeenten in ons land speelt. De oorzaak ligt voor een deel bij het feit dat de meeste gemeenten geen ambtswoning meer hebben. Ook de mogelijkheden om in financiële zin iets te doen zijn beperkt. De huidige economische situatie helpt ook niet echt mee als het gaat om het min of meer gedwongen moeten verkopen van een huis. De vraag is nu: hoe los je dit op? Als burgemeester mag je mijns inziens

van je werkgever (lees: minister van Binnenlandse Zaken) verwachten dat die meehelpt om mogelijkheden te creëren teneinde te voorkomen dat een huisvestingsprobleem leidt tot een bestuurscrisis en in een aantal gevallen tot het vertrek van de burgemeester.

VERANTWOORDELIJKHEID

Dit fenomeen zal ook nog effect hebben op potentiële kandidaten die graag ergens burgemeester willen worden, maar om deze reden daar niet aan beginnen. Bij het oplossen van dit vraagstuk zal ook de Commissaris van de Koning een rol moeten vervullen. Zo kan zelfs bij de selectieprocedure al duidelijk worden gemaakt hoe het is geregeld met de huisvesting zowel in de gemeente als bij de persoon in kwestie.

Ook vanuit de Tweede Kamer zou dit aan de orde gesteld moeten worden. Er zijn voldoende mogelijkheden om tot oplossingen te komen, maar dan is het belangrijk dat alle betrokkenen hun verantwoordelijkheid nemen.

Natura 2000: nieuw slot op wegenbouw

Het goede nieuws is dat we over 10 jaar geen spits meer hebben. Het slechte dat dat komt omdat we dan de hele dag in de file staan. En aan dat perspectief verandert met minister Eurlings, met dit kabinet, voorlopig helemaal niets. Na het slot dat op de wegenbouw is gedraaid door de luchtkwaliteit, wordt er een nog veel groter slot op gezet. Natura 2000.

KOPPELING - Dat tientallen wegenprojecten door de luchtkwaliteitsregels in het slop zijn geraakt weten we. Dat het kabinet niet het lef heeft de oorzaak daarvan, de koppeling tussen infraprojecten en de normen, aan te pakken, weten we ook. Of het Nationaal Samenwerkings Programma Luchtkwaliteit (NSL) de juridische toets kan doorstaan is nog maar de vraag. Nog los van de vraag of er groen licht uit Brussel voor het NSL komt. De virtuele effecten van rekeningrijden zijn bijvoorbeeld al in het NSL verdisconteerd. Maar die kunnen op zijn vroegst pas vanaf 2012 in werking treden. Voorzover die effecten er al zijn. Gaat Brussel die aannames en dat tijdschema accepteren? In ieder geval weten we pas over een jaar of het NSL houvast biedt. Ná Brussel en nádat de eerste procedures met de wet en het NSL in de hand voor de rechter zijn uitgevochten.

BUREAUCRATISCH MONSTER

Maar de echte bom onder toekomstige (spoor)wegenaanleg komt nog. De nieuwe nagel aan de doodskist heet Natura 2000. Onder leiding van oud-CDA minister Veerman en zijn opvolger Verburg, wordt de openbare ruimte opnieuw dichtgetimmerd met een - door de "externe werking" bijna landsdekkende - lappendeken van 162 Natura 2000 gebieden. Een veelvoud van die in Frankrijk. Een krankzinnig bureaucratisch monster dat niet alleen nu al voor ondernemers een nachtmerrie is, maar dat de genadeklap zal worden voor woningbouw, bedrijfstre-

nen, recreatie en de aanleg van wegen (maar ook spoor- en vaarwegen). Aangetoond moet worden dat er voor Natura 2000-gebieden geen mogelijke significante schadelijke effecten zijn voor de instandhoudingsdoelstellingen. Waarbij sprake moet sprake zijn van wetenschappelijke zekerheid. De jurisprudentie wijst er op dat de rechter de onderzoeksverplichting zeer letterlijk neemt. Is dat niet met wetenschappelijke zekerheid aan te tonen, dan geldt het voorzorgbeginsel (uit de Vogel- en Habitatrichtlijn). M.a.w.: als je het niet zeker weet of het is niet aan te tonen dat er GEEN mogelijke significante effecten zijn, en die kans is in de praktijk groot, dan mag er DUS niks. De

bewijslast ligt bij de initiatiefnemer. Of dat nu een ondernemer of de overheid is. De initiatiefnemer moet bovendien de gevolgen van andere activiteiten die mogelijk negatieve schadelijke effecten hebben op het gebied in kaart brengen en meenemen in zijn berekening. Het zgn. cumulatief-effect. Al deze onderzoeksvereisten zijn gewoonweg niet uitvoerbaar en praktisch volstrekt onmogelijk. Bergen onderzoek, papier en berekeningen liggen dus opnieuw in het verschiep. Convenanten bieden geen soelaas. Er hoeft maar 1 burger of actieclub op te staan en je staat weer bij de rechter. Onvermijdelijk gevolg zal opnieuw een reeks van vernietigde wegbesluiten zijn.

Het gevaar is reëel dat er in de toekomst - op een invoegstrookje hier en daar na - geen enkele weg meer wordt aangelegd. De minister van Verkeer en

Waterstaat wordt een droevige figuur. Want de werkelijke bazen over de wegenaanleg - c.q. de openbare ruimte in bredere zin - zijn Brussel, de Minister van Milieu en de Minister van Natuurbeheer. Die hebben opnieuw wetgeving in elkaar gedraaid waaruit de Minister van Verkeer en Waterstaat bijna niet kan ontsnappen. Acht jaar nadat de VVD de stormbal hees over de dramatische gevolgen van de Brusselse luchtkwaliteitsregels - en waar toen niemand belangstelling voor had - wordt een tweede slot op de wegen gezet. De gevolgen van de Kader Richtlijn Water zijn nog onbekend, terwijl een derde slot - de "Geluids Productie Plafonds" - eraan zit te komen.

RODE VLAG

De VVD hijst opnieuw de rode vlag. Afgezien van een spitsstrookje hier en een invoegstrookje daar, komt er de komende jaren geen enkele weg(verbreding) bij. Burgers, milieuorganisaties en actiegroepen staan in de startblokken om opnieuw elk project voor de rechter te slepen. Hun stapel munitie wordt alleen maar groter. Is het niet o.b.v. de luchtkwaliteit, dan wel o.b.v. Natura 2000 of overschrijding van de Geluid Productie Plafonds. Tenzij deze minister er in slaagt door de milieu- en natuurregelbrij heen te breken. Maar dat gaat hem niet lukken. Niet met dit kabinet, niet met deze coalitie en niet met deze kamermeerderheid. Ondanks waarschuwingen van de VVD-fractie zijn we door de luchtkwaliteitsregels jaren achterop geraakt. Nieuwe verloren jaren liggen voor de boeg. Arme mensen die elke dag nog langer in de file staan. Gegeven de politieke verhoudingen kan de strategie van minister Eurlings geen andere zijn dan pappen en nathouden, de schijn van daadkracht hoog houden, hopen dat het (1) NSL werkt en (2) zijn wegenplannen niet nog vóór het einde van uw ambtstermijn worden getorpedeerd.

Paul de Krom, vml. woordvoerder Verkeer in de Tweede Kamer

Nederlandse en Vlaamse liberalen actief om gebruik vaarwegen te bevorderen

Op 21 november 2008 is voor de tweede keer een bijeenkomst gehouden voor Nederlandse en Vlaamse liberalen. Nadat het vorige bezoek plaatsvond in Middelburg, waren de Statenleden uit Noord-Brabant, Zeeland en Zuid-Holland ditmaal uitgenodigd in de Haven van Gent.

Om de samenwerking tussen de liberalen in de Rijn-Schelde-Delta te verbeteren werd gesproken over vaarwegen en specifiek over het onderwerp Inland Waterways. De liberale Schepen van Gent, Sas van Rouwey sprak over het gebruik van vaarwegen in België en de economische ontwikkelingen van de Haven van Gent. Sanneke Nulkes, Statenlid Zuid-Holland, sprak over multifunctioneel gebruik van de vaarwegen, vaarcreatie en het Europese project Waterways Forward. De Zuid-Hollandse VVD-Statenfractie wil dat Zuid-Holland zich ontwikkelt tot het vaarparadijs van Nederland. Om dit te bereiken moeten knelpunten in het vaarwegennet worden opgelost, investeringen plaatsvinden in ligplaatsen en voorzieningen. Tevens wordt ingezet op deelname aan het Europese Project Waterways Forward om daarmee Europese subsidies te verkrijgen.

EUROPEES PROJECT 'WATERWAYS FORWARD'

Zowel Nederland als België zijn geïnteresseerd om deel te nemen aan het Project Waterways Forward. Het doel van dit project is om een netwerk op te zetten van ca. 20 Europese regio's om teneinde kennis te ontwikkelen en uit te wisselen over het realiseren van een optimaal gebruik van de binnenwateren voor toeristisch recreatieve doeleinden in combinatie met de beroepsvaart. Economische ontwikkeling vindt hierdoor plaats in combinatie met de verbetering van de waterkwaliteit conform de Kaderrichtlijn Water. In Zuid-Holland geldt dit specifiek voor het Rijn-Schiekanaal (vanaf Katwijk via Leiden, Leidschendam-Voorburg en Delft naar Rotterdam) en tevens de aanpalende vaarwegen. In België geldt dit project voor het Zeekanaal Brussel-Antwerpen.

INFRASTRUCTUUR

De volgende bijeenkomst vindt plaats in mei 2009 in Zuid-Holland. Dan wordt door de Nederlandse en Vlaamse liberalen gesproken over gezamenlijke problematiek op het gebied van infrastructuur, zoals de totale aanleg en de verbreding van de A4.

Zuid-Holland: vaarparadijs van Nederland.

'Gebiedsontwikkeling ondenkbaar zonder communicatie en participatie'

CRUCIAAL - Voor succesvolle gebiedsontwikkeling moet communicatie vanaf het begin geïntegreerd zijn in het proces, zo vindt een overgrote meerderheid van beleidsmakers onder gemeenten, ontwikkelaars, corporaties en aannemers. "Nog even een brochure maken", voldoet niet meer. Communicatie is hiermee een kritische succesfactor geworden bij ontwikkelingstrajecten.

Dit blijkt uit een onderzoek dat in oktober 2008 onder functionarissen van gemeenten (beleidsmakers en proces/projectmanagers), projectontwikkelaars, aannemers B&U en woningcorporaties (directeuren, be-

stuurders, proces/projectmanagers) werd gehouden. Zo'n 75% gaf aan een grote betrokkenheid te hebben bij communicatie, behalve de gemeentefunctionarissen. Daarvan is minder dan 50% betrokken bij het communicatieproces.

De respondenten kregen een aantal stellingen voorgelegd waarop ze konden reageren. Dat communicatie cruciaal is bij gebiedsontwikkeling blijkt onder andere uit de stellingen "Ik onderschrijf het belang van communicatie bij gebiedsontwikkeling", waar 85% het (zeer) mee eens is, en "Regie van communicatie is noodzakelijk voor succesvolle ge-

biedsontwikkeling" (85%). Verder is 80 procent van de respondenten het (zeer) eens met de stelling dat "een communicatieplan een integraal onderdeel is van elke gebiedsontwikkeling". Uit de resultaten blijkt verder dat bouwers minder waarde hechten aan communicatie bij gebiedsontwikkeling. Op bovenstaande vragen scoren hun antwoorden meer dan 10%-punten lager.

VAN BEGIN TOT EINDE

Ruim 50% van de ondervraagden vindt dat communicatieprofessionals altijd een rol moeten spelen bij de start van een ontwikkelingstraject, slechts 7% is het hiermee oneens.

Corporaties (73%) en gemeenten (78%) zijn hierbij de grote voorstanders. Projectontwikkelaars (47%) en aannemers (36%) denken hier duidelijk anders over. Ruim driekwart vindt dat het tijdig betrekken van communicatie ook daadwerkelijk geld oplevert (bespaart). Opvallend is dat gemeenten (50%) en corporaties (49%) vaker een communicatieadviseur inschakelen bij de ontwikkeling van middelen dan projectontwikkelaars (29%) en aannemers (16%). De oorzaak kan komen doordat men verschillend denkt over de kennis van de communicatiedeskundigen. Gemeenten en corporaties hebben duidelijk een hogere pet

op van de communicatiedeskundige.

SPELREGELS NOODZAKELIJK

Zo'n 80% van de ondervraagden meent dat participatietrajecten werken als de spelregels duidelijk zijn. Opvallend is dat gemeenten participatie als een minder vanzelfsprekend onderdeel van gebiedsontwikkeling vinden (70%) dan woningcorporaties (93%). Projectontwikkelaars (59%) en aannemers (55%) scoren hierin nog lager. Verder valt op dat drie van de vier partijen vinden dat een participatieproces NIET het besluit moet zijn van een gemeente, terwijl de gemeenten zelf vinden dat zij WEL het besluit moeten nemen.

Drs. F. Hellendall, wethouder Financiën gemeente Amstelveen

Nieuw: erfpacht bij sociale woningbouw

Over ons volkshuisvestingsbeleid is de laatste tijd nog al wat discussie. De politiek stelt steeds vaker vraagtekens bij het maatschappelijk verkregen vermogen van woningcorporaties. De sector wordt verweeten teveel economisch gedreven te zijn. Corporaties mopperen over de vennootschapsbelasting die zij sinds dit jaar moeten betalen. De recente discussie tussen minister Vogelaar en de corporaties over hun bijdrage aan de zogenaamde prachtwijken heeft het vuur verder aangewakkerd. Kortom, ontevredenheid alom. Amstelveen is met een eigen oplossing gekomen: de invoering van de erfpacht.

OPMERKELIJK - Erfpacht is in veel gemeenten eind negentiende eeuw ingevoerd om grondspeculatie tegen te gaan en invloed op het gebruik van de grond te houden. Bij erfpacht blijft de gemeente immers eigenaar van de grond. De omstandigheden van toen zijn niet te vergelijken met nu, maar de argumentatie voor het erfpachtstelsel is nog steeds actueel. Veel gemeenten zijn echter bezig de erfpacht af te schaffen. Het is dan ook op zijn minst opmerkelijk dat de gemeenteraad van Amstelveen in september vorig jaar unaniem heeft ingestemd met het voorstel erfpacht bij sociale woningbouw in te voeren.

UITSLUITEND SOCIALE WONINGBOUW

De voorgestelde erfpachtregeling heeft uitsluitend betrekking op sociale woningbouw en daarin schuilt de kern van het voorstel. Als belangrijkste redenen voert de gemeente aan dat zij met de invoering van erfpacht meer greep krijgt op (het behoud van) de sociale woningbouw en de waardevermindering van de grond kan incasseren wanneer deze wordt onttrokken aan de sociale woningbouw. Het woord erfpacht riep in eerste instantie nogal wat weerstand op. Juist in de gelederen van mijn eigen partij, de VVD. De toepassing van de erfpachtregeling in Amstelveen is echter niet te vergelijken met die van buurstad Amsterdam. Het heeft alleen betrekking op gevallen waar de grond niet de marktprijs opbrengt. De gemeente heeft in deze Collegeperiode een woningprogramma van 1.600 sociale huurwoningen in uitvoering, waarvan er circa 600 onder de nieuwe regeling gaan vallen. Door de grond voor deze woningen in erfpacht uit te geven voorkomt de gemeente dat op termijn ongeveer 20 miljoen op rekening van de woningcorporaties wordt bijgeschreven. Dit bedrag zal in de toekomst groeien.

KLOOF SOCIALE WONINGBOUW EN MARKTSECTOR GROTER

De kloof tussen de sociale woningbouw en de koopsector is de laatste jaren toegenomen. Belangrijke oorzaken zijn de

stijgende grondprijzen. Amstelveen heeft één van de hoogste grondprijzen in Nederland. Door de toenemende economische bedrijvigheid in de regio, de ontwikkeling van Schiphol en grote projecten zoals de ontwikkeling van de Zuid-as is bouwgrond schaars. Van oudsher geeft de gemeente grond uit voor woningbouw. In de huidige situatie maakt zij daarbij nauwelijks onderscheid tussen sociale huur en andere woningbouw. Alleen de prijs verschilt. Grondprijzen worden immers onder normale omstandigheden bepaald door het verschil tussen de opbrengst uit verkoop of verhuur en de ontwikkelingskosten. Bij sociale woningbouw is dit verschil door de lage huren echter gering of zelfs negatief (de zogenaamde 'onrendabele toppen'). Om sociale woningbouw toch mogelijk te maken hanteert de gemeente gereduceerde grondprijzen. Voor nieuw te bouwen sociale huurwoningen in de zogenaamde kernvoorraad betalen woningcorporaties en ontwikkelaars €12.000 per woning. Ter vergelijking: de grondprijs voor starterswoningen, de goedkoopste koopwoningen, bedraagt circa €43.000 per woning. Door de hoge grondprijzen is dit verschil de laatste jaren toegenomen. Een jaar of vijf geleden bedroeg de grondprijs voor de goedkoopste starterswoning namelijk nog €26.000.

MAATSCHAPPELIJK VERMOGEN NAAR CORPORATIES

De gemeente legt dus steeds meer bij voor sociale woningbouw, terwijl de wooncorporaties de waardevermindering van de grond incasseren. En dat is waar de schoen wringt. Hoe dat precies zit? Bij de uitgifte van bouw kavels voor sociale woningbouw neemt de gemeente een zogenaamd suppletiebeding op, waarin is vastgelegd dat de op deze grond gebouwde sociale huurwoningen niet binnen vijftien jaar door huurverhoging of verkoop aan de sociale woningbouw zullen worden onttrokken. Gaat de woningcorporatie binnen deze termijn toch tot huurverhoging of verkoop over, dan moet zij alsnog het prijsverschil met de marktwaarde van de grond betalen. Vindt huurverhoging of verkoop echter na deze periode plaats, dan is de waardevermindering van de grond voor de corporatie of de projectontwikkelaar.

Bijna altijd worden bouw kavels die voor sociale woningbouw worden uitgegeven pas na deze periode van 15 jaar onttrokken aan de sociale woningbouw en tegen marktprijzen verkocht of verhuurd. De gemeente ziet met lede ogen toe hoe geld dat zij voor maatschappelijke doeleinden heeft vrijgemaakt wegvloeit naar andere partijen. Daar zijn deze subsidies niet voor bedoeld! Bovendien is de gemeente door de onttrekking veelal genoodzaakt nieuwe bouw kavels voor sociale woningbouw uit te geven, hetgeen opnieuw een beslag op haar middelen legt. De woningcorporaties profiteren dus van de waardevermindering van de grond én krijgen vervolgens weer korting op bouw kavels voor nieuwe sociale woningbouwprojecten.

Gemeente moet ook betaalbare woningen in het lagere en middensegment kunnen bieden.

Behalve de grond- en woningprijzen heeft de relatie tussen de corporaties en de gemeente een rol gespeeld bij de invoering van erfpacht. Momen-

telijke factoren een rol. Het risico van de hoge grondprijzen is dat Amstelveen onbetaalbaar wordt voor mensen met lagere en midden inkomens en

Gemeente krijgt meer zeggenschap over (het behoud van) de sociale woningbouw

teel vindt een ware fusiegolf onder woningcorporaties plaats. Het worden bedrijfsmatige instellingen die op grotere schaal opereren dan voorheen en daardoor verder van het gemeentelijke beleid af komen te staan. Tegelijkertijd heroverwegen corporaties - onder invloed van nationale en Europese regelgeving - hun positie en rol als maatschappelijke onderneming. Ook dit leidt tot een grotere afstand tot de gemeente. Landelijk is de discussie over woningcorporaties die uit het bestel willen treden actueel. Ook de belangrijkste woningcorporatie van Amstelveen noemt dit 'een serieuze optie'.

En last but not least spelen maatschap-

pelijke factoren een rol. Het risico van de hoge grondprijzen is dat Amstelveen onbetaalbaar wordt voor mensen met lagere en midden inkomens en dat het segment voor sociale woningbouw steeds meer bij de marktsector wordt getrokken. Dat is uitdrukkelijk niet de wens van de gemeente. Ook jongeren en jonge gezinnen moeten zich in Amstelveen kunnen vestigen, mede met het oog op de toch al sterke vergrijzing van de stad. In 2004 heeft de gemeente een Woonvisie opgesteld, waarin zij aangeeft ruimte aan alle bevolkingsgroepen te willen bieden. Dit betekent dat de gemeente ook betaalbare woningen in het lagere en midden segment moet bieden. De gemeente heeft in de huidige situatie echter nauwelijks middelen om de herontwikkeling van als sociale woningbouw verkochte locaties te beïnvloeden en te

sturen op het wenselijk geachte aantal sociale huurwoningen.

ERFPACHT ALS OPLOSSING

Bovengenoemde ontwikkelingen vormden de aanleiding voor de gemeente haar beleid ten aanzien van sociale woningbouw te herzien. Kort samengevat had zij daarbij de keuze uit drie opties:

- voortzetting van het huidige beleid, waarbij bovengenoemde nadelen blijven bestaan;
- verkoop van alle grond tegen marktprijzen, met als voordeel hogere grondopbrengsten voor de gemeente en als nadeel dat de bereidheid tot sociale woningbouw of de kwaliteit daarvan zal afnemen.
- uitgifte van grond voor sociale woningbouw in erfpacht.

De gemeente Amstelveen heeft dus voor de derde optie gekozen en neemt daarmee de voornaamste nadelen van het huidige bestel weg. Met de invoering van de erfpacht blijft de gemeente eigenaar van de grond. Zij geeft de grond uit voor een vastgestelde periode en een vastgesteld doel in ruil voor een vergoeding (erfpacht). Deze vergoeding wordt gelijk gesteld met de lange termijn rente over de actuele grondprijs. De lasten voor de woningcorporaties blijven dus gelijk. Met de erfpachtregeling houdt de gemeente greep op haar subsidies en op de bestemming van de grond bij toekomstige herontwikkeling van de locaties. Het stelt de gemeente in staat beter te sturen op de wenselijk geachte hoeveelheid sociale huurwoningen. Bovendien komt het waardeverschil tussen gereduceerde en marktconforme grondprijzen op termijn terug in gemeentekas. In de regeling is vastgelegd dat huurwoningen alleen met instemming van de gemeente aan de sociale woningvoorraad kunnen worden onttrokken. Indien woningen later - met toestemming van de gemeente - aan huurders of anderen worden verkocht, kan de gemeente alsnog kopers de volle eigendom van de woning te verschaffen door de onderliggende grond mee te verkopen.

TEGEMOETKOMING

Uiteraard houdt de maatregel een beperking van de eigendomsrechten van de corporaties in. Om woningcorporaties tegemoet te komen bij het realiseren van sociale woningbouw heeft de gemeenteraad tegelijk met de invoering van de erfpacht een subsidieregeling voor inpandig parkeren bij sociale woningbouw vastgesteld. Sociale woningbouw is voor een groot deel gepland in bestaand stedelijk gebied. Vanwege het parkeerprobleem in de stad wordt vaak gekozen voor inpandig parkeren. Bij sociale huurwoningen zijn dit echter onrendabele investeringen. De investeringssubsidie parkeervoorzieningen houdt in dat de gemeente 10.000 per inpandige parkeerplaats bijdraagt bij sociale huurwoningen. Dit bedrag is mede gebaseerd op rijkssubsidies die de gemeente ontvangt voor stimulering van sociale woningbouw.

Anne-Wil Duthler, Ondernemer, Kamerlid en moeder; een kloppende drie-eenheid

TEKST: ANNEMARIE SLINGENBERG

Eind van de middag, een koude winterse dag op het Binnenhof, sta ik voor de deur van een verlaten Eerste Kamergebouw. Ik parkeer mijn fiets naast de deur, aan de andere kant staat nog één verlaten fiets, van Anne-Wil Duthler, zo blijkt na afloop van het gesprek. De leegte van het pand en de gure maandagmiddag zijn ogenblikkelijk vergeten als Anne-Wil enkele minuten later het woord neemt. "Van jongs af aan is er de interesse in het openbaar bestuur, de groene bankjes lonken al vroeg". De keus voor een studie bestuurskunde destijds is dan ook een logische stap. Een hoop theorie en generalistische kennis wijzer besluit Anne-Wil Duthler er een rechtenstudie in Leiden aan toe te voegen. Met het volgen van het colloquium 'juridische aspecten van informatietechnologie' valt alles op zijn plek. ICT (de C van communicatie is later aan de term informatietechnologie toegevoegd) en wat dit betekent voor onze rechtstaat is een iets dat vanaf die tijd centraal staat in het leven van Anne-Wil.

GOEDE KEUS

Na haar studie gaat zij aan de slag als adviseur informatica en recht bij KPMG. In die tijd komt ze professor Franken tegen, die haar voorstelt een proefschrift te schrijven. Dit resulteert in een pleidooi aan de overheid om het vooral aan de markt over te laten om de werking van Trusted Third Parties (TTP) uit te kristalliseren en dit op voorhand niet dicht te timmeren met regelgeving. VVD-Kamerlid Hella Voûte, meezer van het proefschrift, kan niet anders concluderen dan dat dit standpunt in ieder geval zeer liberaal te noemen is. Zij vraagt Anne-Wil lid te worden van de VVD. Ondertussen is de veilige haven van KPMG vaarwel gezwaaid om de sprong in het diepe te zetten met de start in 1998 van een eigen ICT adviesbureau: Duthler Associates. "Nu dik 10 jaar later nog steeds een goede keus", vertelt Anne-Wil. "Eigenlijk zou iedereen eens een keer op eigen benen moeten staan, een constant leerproces waar je steeds sterker uit komt". De vraagstukken die het bureau oppakt voor opdrachtgevers uit

(semi)overheid en bedrijfsleven, liggen steeds op het snijvlak van ICT en de maatschappelijke impact hiervan. Hoe ontwikkel je een betrouwbaar elektronisch berichtenverkeer met maatschappelijke betekenis. Vraagstukken die echt ergens over gaan", volgens Anne-Wil.

"De scoutingcommissie van de VVD heeft mij in aanloop naar de verkiezingen in 2007 gevraagd of ik me kandidaat wilde stellen als Tweede Kamerlid. Een grote eer, wat zou inhouden dat ik mijn werkzaamheden voor mijn eigen adviesbureau zou moeten stopzetten. Dat voelde als een te rigoureuze stap. Echter de Eerste Kamer ... die lonkte nog steeds! Dit heb ik in alle openheid aangegeven bij de scoutingcommissie. Het Eerste Kamerschap past zoveel meer bij mij als persoon, wetsvoorstellen induiken, toetsen op de inhoud, het waarborgen van onze rechtstaat. Voeling houden met de praktijk (mijn adviesbureau) en deels zitting in het openbaar bestuur is voor mij dan ook een gouden match".

De scoutingcommissie reageert gelukkig positief op dit ongetwijfeld toch wel vreemde verzoek. "Mijn kandidaatstelling wordt door het hoofdbestuur en vanuit de VVD Den Haag ondersteund en vanaf 12 juni 2007 neem ik zitting in de VVD-fractie in de Eerste Kamer. De mix van politieke, praktische en wetenschappelijke achtergronden maakt de fractie tot een zeer gemêleerd gezelschap. Van een oude mannenclub, zoals vroeger wel eens werd gezegd van de Eerste Kamer, is geen sprake. Voorbereiding van de dossiers kost veel tijd. Toch vinden leden daar wekelijks tijd voor, naast hun 'gewone' maatschappelijke baan". Discussies op de dinsdag in de Kamer kunnen pittig zijn en diep gaan. Anne-Wil voelt zich hierin duidelijk als een vis in het water. "Uitgaand van de gedachte dat de overheid er is om bij te sturen en zeker niet om alles tot in den treuren te willen regelen, zijn de wetsvoorstellen van dit bevoogdend kabinet een ware uitdaging om eens stevig de tanden in te zetten".

INPLANTEN

Eén van haar eerste publieke optredens in de Kamer haalt de pers. De hoogzwangere Anne-Wil voert namens de fractie een vlammend betoog over de Wet op de jeugdzorg en

Volgens de minister is inbreuk op privacy in dienst van hulpverlening en opvoeding kind geoorloofd.

het jeugdbeleid van minister Rouvoet. Niet zozeer het wetsvoorstel aan zich staat ter discussie, het zorgpunt betreft de uitvoering ervan. Met een glimlach suggereert Anne-Wil aan minister Rouvoet of het inplanten van een chip in het beentje van haar ongeboren kind niet de 'ideale' manier zou zijn om de opgroeiende jeugd en het gezin vroegtijdig en nauwlettend in de gaten te houden. Deze suggestie wordt door de minister weggewuifd. De toon is echter gezet en het is duidelijk dat Kamerlid Duthler de discussie niet uit de weg gaat.

Het hebben van een kind maakt dat je sommige zaken opeens door een andere bril ziet. Anne-Wil be-

Voorstellen van dit bevoogdend kabinet zijn een ware uitdaging

valt in maart 2008 van een zoon en treedt daarmee binnen in de wereld van het consultatiebureau. Bij een van de eerste bezoeken aan het consultatiebureau krijgen ouders een vragenlijst voor hun neus, waarin vragen staan over de ouders/opvoeders zelf. Zo moet je als ouder invullen of je drinkt, of je vroeger als kind geslagen bent, of je zelf regelmatig je kinderen slaat. "Navraag leert dat die vragenlijst niet uniform is, de vragenlijst verschilt per regio, maar nog belangrijker, wat gebeurt er met de vragenlijst en wat is de relevantie ervan? Want eerlijk is eerlijk, op de vraag of je als ouder veel drinkt en graag klappen uitdeelt, zullen weinig ouders volmondig ja invullen".

Nauw verbonden met dit onderwerp is de uitrol van het Elektronisch Kind Dossier (EKD), een doorn in het oog van Anne-Wil. Tijdens de Algemene Politieke beschouwingen in 2007 achterhaalt ze de basisdataset, die de basis vormt voor het hanteren van een vragenlijst, waarmee maar liefst 1.185 verschillende gegevens per kind aangelegd kunnen worden in het EKD. "Zeer intieme gegevens over het kind, de opvoedstijl van de ouders, die 34 jaar lang bewaard worden. Gegevens die zoveel persoonlijke details bevatten, dat zij een inbreuk vormen op de privacy van het kind en van het gezin".

Fractiegenoot Heleen Dupuis en Anne-Wil aarzelen geen moment en printen de lijst (50 pagina's!) tijdens

de schorsingen uit en geven die mee aan fractievoorzitter Uri Rosenthal, die namens de fractie het woord voert. De minister weerlegt de inbreuk op privacy met het argument dat dit alles in dienst staat van de hulpverlening en de opvoeding van kinderen in het algemeen.

INSPIRATIE

"Ik pleit niet voor volledige afschaffing van het EKD, echter wel voor aanpassing van de opzet en uitvoering. Zorgvuldigheid en beveiliging zijn aspecten die nu in het huidige voorstel sterk onderbelicht zijn. Natuurlijk zijn er ouders die hulp nodig hebben bij de opvoeding van hun kinderen, maar", zo benadrukt Anne-Wil, "beslist niet alle ouders. Vertrouw op de professionals! Zij kunnen signaleren

en actie ondernemen als de situatie daarom vraagt. Als overheid moet je het opvoeden niet willen overnemen en eventuele problemen op voorhand oplossen, die taak en plicht ligt bij de ouders, daar waar hij hoort, spreek ouders aan op hun verantwoordelijkheden".

Onlangs is het Initiatiefwetsvoorstel van Femke Halsema nipt aangenomen in de Eerste Kamer over de verschuiving van de constitutionele toetsing van de wetgevende naar de rechterlijke macht. Dit betekent concreet dat de rechter uiteindelijk het laatste woord heeft en een wet zomaar niet van toepassing kan verklaren en buiten werking kan zetten. Zulke belangenafwegingen horen in alle openbaarheid voor de burger genomen te worden, vindt Anne-Wil, zoals in de Eerste Kamer door de wetgever gebeurt en niet achter gesloten deuren bij geheime beraadslaging in de raadskamer van de rechter. Of het wetsvoorstel ooit wordt doorgevoerd, zullen de volgende Kamerverkiezingen uitwijzen.

Vraagstukken die een zorgvuldige afweging van belangen vragen om de balans te vinden tussen de inbreuk op (grond)rechten en de rechtmatigheid hiervan zullen steeds onderwerp van discussie blijven in de Kamer, mede dankzij Anne-Wil. De persoonlijke inspiratie hiervoor haalt zij uit haar dagelijkse praktijk.

Een fijne gedachte beden ik me, als we fietsend over het Binnenhof afscheid nemen en beiden ons weegs gaan.

Na twee jaar van politieke discussie trad op 1 januari 2007 de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) in werking. De doelstelling van deze wet was tweeledig: aan de ene kant moest hij de participatiemogelijkheden van mensen met beperkingen bevorderen en aan de andere kant was het een middel om de al maar stijgende uitgaven in de AWBZ te bedwingen. Een deel van de aanspraak in de AWBZ (de huishoudelijke hulp) werd overgeheveld naar de WMO.

EVALUATIE - Voorstanders van de WMO hebben altijd nadrukkelijk gewezen op de participatiedoelstelling. Tegenstanders van de wet hebben niet nagelaten om de bezuinigingsdoelstelling te benadrukken. Het heeft mij vaak verbaasd dat de focus van het hele wetgevingstraject op de inhoud heeft gelegen. Niet alleen in de politiek, maar ook bij cliënten, gemeenten, werkgevers en zelfs bij de werknemers. Pas toen de wet in werking trad, bleek hoe ingrijpend deze was voor de arbeidsmarkt. Dat heeft ook mij verbaasd.

De meeste gemeenten namen zich in 2006 voor om de WMO in te voeren zonder daadwerkelijke wijzigingen in de aanspraak. De gedachte hierachter was om de inwoners zoveel mogelijk vertrouwen te geven dat de gemeente heel goed in staat was de WMO uit te voeren. Er was bovendien voldoende budget overgeheveld naar de gemeenten om hen niet te dwingen direct al bezuinigingen door te voeren. Wat gemeenten wel moesten doen was de huishoudelijke hulp aanbesteden. Ook moesten zij de indicatiestelling, zoals die in de AWBZ werd gedaan, vertalen naar een werkwijze die meer past bij gemeenten.

VERBLIND

Terugkijkend kun je concluderen dat veel betrokkenen verblind waren door de politieke intentie om de AWBZ-uitvoering zoveel mogelijk te benaderen. Er is weinig aandacht geweest voor de vraag of alle bestuurlijke acties wel juist dat effect zouden hebben. Zo is vrijwel nergens een minimumprijs per uur voor hulp opgenomen in de bestekken. Ook is niet voorzien dat er door de nieuwe aanpak bij het indi-

Anouchka van Miltenburg, Tweede Kamerlid

WMO en AWBZ: onzekerheid voor cliënten en zorgaanbieders

ceren een enorme verschuiving zou plaatshebben van huishoudelijke zorg naar huishoudelijke hulp. Tot slot heeft niemand zich gerealiseerd dat huishoudelijke hulp voortaan vrijwel uitsluitend gedaan zou worden door mensen die niet in loondienst zijn. En laat ik hierover helder zijn: het is nooit mijn intentie geweest om door de invoering van de WMO vrouwen hun baan te ontnemen.

KOSTENDEKKEND

Het heeft in mijn optiek weinig zin om schuldigen aan te wijzen voor al de onvoorziene gebeurtenissen en soms onjuiste beslissingen. Alle partijen moet gebrek aan kennis en voorbereiding worden verweten. De invoering van de WMO met een jaar uitstellen, en daarmee iedereen meer voorbereidingstijd te gunnen, had ook veel leed kunnen voorkomen. Maar daar is niet voor gekozen. En nu is het zaak om zo snel mogelijk de boel op orde te krijgen. Het is mijn indruk dat veel gemeenten geschrokken zijn van de onbedoelde effecten. Bij nieuwe aanbestedingen is het vastleggen van een minimumprijs steeds vaker gebruikelijk. Wat daar dan overblijft is de vraag of die minimumprijs kostendekkend is. Veel wethouders stellen dat de kostprijs van huishoudelijke hulp via de WMO marktconform de lokale prijs moet zijn die gezonde mensen netto betalen aan hun werkster. Aan de andere kant stellen veel werkgevers dat de kostprijs de gemiddelde kosten van hun loonsom voor huishoudelijke hulpen gedeeld door het aantal te leveren uren hulp moet zijn. Door deze verschillende zienswijze, waarop beide heel wat af te dingen is, verwacht ik dat de lokale politiek actief door alle partijen betrokken wordt. Het vaststellen van bestekken op dit punt kan niet zonder politieke besluitvorming vooraf. De gemeenteraad kan bijvoorbeeld eisen dat alle hulp primair door hulpen gedaan wordt, die in loondienst zijn.

Hiermee blokkeert de raad de mogelijkheid voor wethouders en aanbieders om louter voor het laagste tarief te gaan.

ONRUST

Gemeenten hebben al direct in 2006 heel actief gereageerd toen bleek dat wel heel veel evident hulpbehoevende mensen, vaak van hoge leeftijd, in het nieuwe indicatiestelsel alleen eenvoudige hulp kregen toegewezen. Veel gemeenteraden hebben om deze actieve houding gevraagd. Zij redeneerden terecht dat hun uitspraak, dat hun inwoners zo min mogelijk hoefden te merken van de stelsel-

wijziging, niet door het bestuur was uitgevoerd. Als gevolg hiervan zijn op heel veel plaatsen prima oplossingen gevonden voor de problemen. Bijvoorbeeld door in geval van twijfel op huisbezoek te gaan of door het mogelijk te maken dat wanneer de aanbieder gemotiveerd een aanvraag doet, de indicatie wordt gewijzigd. Omdat de onrust in 2006 en begin 2007 heel groot was, kondigde staatssecretaris Bussemaker halverwege 2008 aan de WMO aan te passen. Deze wetwijziging is momenteel in behandeling in de Tweede Kamer. Doel ervan is om gemeenten te verplichten alleen nog contacten aan

te gaan met bedrijven met personeel in loondienst. De inzet van alfahulp wordt alleen nog toegestaan wanneer de klant daar zelf om vraagt. De VVD is geen voorstander van deze wijziging. Vooral omdat wij van mening zijn dat de keuze voor eigen werkgeverschap al is verankerd door de introductie van het PGB. En juist dit PGB is nu uit de wetstekst verdwenen. De keuze die overblijft is te kiezen voor het aanbod door de gemeente, rechtstreeks betaald door de cliënt (alfahulp) of betaald door de gemeente (zorg in natura). Voor ons betekent dit een verslechtering van de bestaande wet. Bovendien zijn

was er ook ruimte voor zorginhoudelijke afwegingen. Sinds kort is de indicatie leidend. Dus medewerkers van het CIZ kijken niet meer alleen of een aanvraag terecht is (claimbeoordeling), zij bepalen tegenwoordig ook wie die hulp het beste kan verlenen. Zij doen dit in opdracht van de staatssecretaris, die een grote bezuinigingstaakstelling heeft. Hoewel ik de zorgen over de nog steeds oplopende kosten van de AWBZ met deze regering deel, ben ik van mening dat de manier waarop dit wordt gerealiseerd laakbaar is. De onafhankelijke indicatiestelling is destijds niet ingevoerd om zorginstellingen te vertellen hoe zij hun werk moeten doen. De bedoeling ervan was juist om duidelijk aan te geven op welke zorg cliënten recht hebben. Het tarief van de geleverde zorg wordt vervolgens vastgesteld door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa).

AFSPRAKEN NALEVEN

Klanten en thuiszorgorganisaties hebben het door het voortdurend morrelen aan de AWBZ en de WMO niet altijd makkelijk. Als volksvertegenwoordiger zie ik het als mijn primaire taak erop toe te zien dat de afspraken die wij maken over zorg ook worden nageleefd. Net als in talloze gemeenteraden gebeurde, eis ik van de regering dat de aanspraak op zorg worden nagekomen, dat er geen wachtlijsten zijn en dat de geboden zorg van een zo hoog mogelijke kwaliteit is. Tot slot verwacht ik van de bedrijven die deze zorg in opdracht van de overheid leveren, dat zij netjes en terughoudend omgaan met geld dat door hard werkende Nederlanders wordt opgebracht en dat zij goede werkgevers zijn. Ik realiseer mij terdege dat dit een enorm moeilijke opdracht is.

a.vanmiltenburg@tweedekamer.nl

1001 vragen over staatssteun

EUROPA DECENTRAAL

In tijden, waarin kranten vol staan met berichten over economische malaise, valt de term staatssteun steeds vaker. Met toestemming van de Eurocommissaris voor mededinging Neelie Kroes schiet de Rijksoverheid grote financiële instellingen en bedrijven te hulp. Staatssteun is echter geen nieuw begrip.

Als sinds de oprichting van de Europese Gemeenschap is overheidssteun aan ondernemingen slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. De steun kan immers concurrentie tussen bedrijven verstoren en de werking van de Europese interne markt belemme-

ren. Daarom heeft Brussel er regels voor opgesteld. Ook Nederlandse gemeenten, provincies en waterschappen moeten deze staatssteunregels respecteren. De financiering aan bedrijven, hoe kleinschalig het ook mag lijken, kan een averechts effect hebben op het gelijke speelveld op de markt.

Meerdere keren zijn gebiedsontwikkelingsprojecten stilgelegd doordat de overheid de staatssteuntoets niet of onvoldoende heeft uitgevoerd. Burgers en bedrijven kennen de regels steeds beter en kunnen eenvoudig een klacht bij de Europese Commissie indienen. Ook subsidies aan minder voor de hand liggende sectoren, zoals culturele, welzijnsorganisaties

of re-integratie van werklozen, moeten aan de staatssteuntoets worden onderworpen. En als de gemeente onder de marktprijs een gebouw geeft aan de scoutingclub? Dat hoeft geen probleem te zijn.

Maar zodra de bewuste club bijvoorbeeld het gebouw gaat exploiteren en verhuren aan derden moet er direct een alarm bel gaan rinkelen. Staatssteun is naast Europees aanbesteden een van de belangrijkste thema's waar het Kenniscentrum Europa Decentraal over informeert en adviseert. Sinds zijn oprichting in 2002 heeft Europa decentraal ruim duizend vragen van decentrale overheden over staatssteun beantwoord.

Een nieuw boek, '1001 vragen over staatssteun. De praktijk van decentrale overheden', bevat een selectie van de belangrijkste vragen. In het eerste deel wordt de structuur van de staatssteunregels behandeld om duidelijkheid te geven over het begrip staatssteun, het voorkomen daarvan, het gebruik van de mogelijke vrijstellingen en de relatie tot Europese subsidies.

In deel II worden staatssteunvragen op beleidsterreinen als milieu-, landbouw-, vervoers- en O&O&I-steun besproken. Ook wordt ingegaan op veelal onbekende terreinen als steun ten behoeve van welzijn, sport, werkgelegenheid, cultuur en toerisme. In het laatste deel worden vragen be-

antwoord over steun aan diensten van algemeen economisch belang, waaronder woningcorporaties.

1001 vragen over staatssteun is een praktische handleiding voor bestuurders, beleidsmedewerkers en juristen van decentrale overheden die op de hoogte willen zijn van de voor hun beleidsterreinen relevante staatssteunregels en snel voorbeelden willen vinden van staatssteunproblemen die zij tegenkomen.

U kunt de publicatie bestellen via de webpagina van de Sdu: <http://www.sdu.nl/catalogus/9789012381000>. (ISBN: 9789012381000).

BENOEMINGEN

Bas Verkerk, burgemeester van Delft, is de nieuwe voorzitter van de Nederlandse delegatie in het Comité van de Regio's, een orgaan van de lokale en regionale overheden in de Europese Unie.

Burgemeester Arjen Gerritsen van gemeente De Bilt is met ingang van 1 december benoemd tot voorzitter van de Gebruikersvereniging Centric. Met deze benoeming treedt Gerritsen automatisch toe tot de VNG-commissie informatiebeleid en de Regiegroep Dienstverlening en e-overheid.

Werner Toonk is 16 december jl. afgetreden als stadsdeelbestuurder in Oud-West. Binnen het bestuur is grote onenigheid over de koopzondagen in het stadsdeel. Toonk wilde het huidige gedoogbeleid formaliseren. PvdA, GroenLinks en de SP zijn hier echter op tegen. Fractievoorzitster Ineke Verrips is voorgedragen als opvolger.

Remco Dijkstra vervangt Marcel Poorthuis als fractievoorzitter in de gemeente Buren. Poorthuis is benoemd als directeur Dienst Onderwijs, Cultuur, Sport en welzijn van de gemeente Groningen.

In de gemeente Albrandswaard is een nieuw college gevormd waar de VVD wederom deel van uitmaakt. Vera Spruit is de nieuwe wethouder. Haar plaats als fractievoorzitter wordt overgenomen door Marco Goedknecht. De vrijgekomen raadsplek wordt ingevuld door René Moret.

Jan Hendrik Klein Molekamp is unaniem voorgedragen door de gemeenteraad van Rozendaal als nieuwe burgemeester. Klein Molekamp was van 1994 tot 2003 Tweede Kamerlid, op dit moment is hij interim-directeur van de Kamer van Koophandel in Rotterdam en is hij tevens voorzitter van de Vereniging Afvalbedrijven.

Kees Wassenaar is door de VVD voorgedragen als nieuwe wethouder van Nederlek. Hij volgt hiermee Jelle de Jong op, die om persoonlijke redenen afscheid neemt. Wassenaar was eerder wethouder in Leiderdorp, waar de VVD uit de coalitie stapte vanwege een hoge OZB-verhoging.

Martin Worsdorfer is benoemd tot nieuw raadslid in de gemeente 's-Gravenhage. Hij volgt Thessa Oosterholt-Eekhout op, die om persoonlijke redenen vertrekt. Worsdorfer zal zich binnen de fractie met name bezighouden met financiën, milieu, duurzaamheid en onderwijs.

In Pijnacker-Nootdorp wordt de plaats van de VVD ingenomen door de CU/SGP in het college. De VVD had het vertrouwen verloren van de coalitiepartijen PvdA en CDA nadat de VVD een motie van wantrouwen had gesteund tegen CDA-wethouder Kees van der Kraan. Ondanks een lijmpoging werd VVD-wethouder Ben de Vries na een lang debat weggestuurd. Hiermee is hij het enige politieke slachtoffer in de gemeente vanwege de IJslaanse bankaffaire, terwijl hij hier niet politiek verantwoordelijk voor was.

Mevrouw M J E van der Meijden-De Dreu heeft haar vertrek aangekondigd uit de gemeenteraad van Reimerswaal. Van der Meijden was sinds juni 1997 lid van de raad en tevens fractievoorzitter.

In de gemeente Barendrecht is Jan van Tol toegetreden tot de gemeenteraad. Hij vervangt hiermee Ina Batenburg, die uit de raad vertrok vanwege een verhuizing.

Frits Paymans vertrekt uit de gemeenteraad van Nieuwkoop. Per 1 februari legt hij zijn functie neer vanwege persoonlijke overwegingen. Paymans heeft in totaal 19 jaar gefunctioneerd als raadslid, voor het merendeel in Nieuwkoop.

Cees Lok wordt de nieuwe wethouder in de gemeente Haldeberge. Hij vervangt hiermee Gerard Huijpen. Cees Lok was eerder wethouder van de gemeente Roosendaal.

In de nieuw gemeente Kaag en Braassem, een samenvoeging van Jacobswoude en Alkemade, is Ton van Velzen benoemd tot wethouder. Binnen deze gemeente is Bas Eenhoorn al waarnemend burgemeester.

Binnen de gemeente Skasterlan keert Tiny Rem terug als raadslid. Ze neemt de plek over van Felix van Beek, die nu werkzaam is als wethouder van de gemeente Littenseradiel.

In Rijnwoude wordt de vacante plek in de gemeenteraad van Hans Meerburg opgevuld door Lex den Boer.

In de gemeente Etten-Leur is raadslid Clasiën de Regt overgestapt van de APB-fractie naar de VVD. Zij was al langer landelijk lid, maar treedt nu ook toe tot lokale afdeling.

Fractievoorzitter Joop van Orsouw van de fractie in Oss heeft te kennen gegeven op te stappen. Daarnaast heeft hij tevens zijn lidmaatschap van de VVD opgezegd. Hij gaat op eigen houtje verder.

Bloemendaal heeft een nieuw college, een coalitie bestaand uit VVD, CDA en D66. Voor de VVD treedt Tames Kokke toe tot het college.

Ina Adema is voorgedragen als nieuwe burgemeester van de gemeente Veghel. Als de minister haar voordracht overneemt zal zij per 1 april beginnen in de Brabantse gemeente. Op dit moment is Adema wethouder in de gemeente Deventer.

De fractie van Oss heeft een nieuwe fractievoorzitter. Bianca de Bruijn volgt hiermee Joop van Orsouw op, die onlangs uit de fractie stapte. Zij wordt hierbij gesteund door de gehele fractie.

In de gemeente Menterwolde is mevrouw Bauk van Bruggen uit de fractie gestapt. Zij kon zich niet vinden in de manier van politiek bedrijven in de fractie. Ze gaat verder op persoonlijke titel.

Francine Horn, raadslid in de gemeente Pijnacker-Nootdorp, heeft zwangerschapsverlof opgenomen tot 3 mei. Zij heeft haar taken tijdelijk overgedragen aan Peter van den Heuij.

Fractievoorzitter in de gemeente Haarlem Arend-Jan van den Beld vertrekt per 12 februari om zich meer te richten op zijn succesvolle internetonderneming. Zijn plek wordt voor deze raadsperiode overgenomen door raadslid Pieter Heiligeers.

Wethouder Liesbeth Boekel stapt uit de coalitie van de gemeente Haren. Dit is gebeurd na overleg met de twee andere coalitiepartijen GroenLinks en PvdA. Er waren de laatste tijd spanningen ontstaan omtrent onderwerpen als het verplaatsen van enkele sportverenigingen.

Jan-Dirk Blaauw is benoemd tot nieuwe voorzitter van de afdeling Teylingen. Hij neemt het stokje over van Heleen Steens.

In de gemeente Doesburg is fractievoorzitter Ineke van Elk opgestapt na verschil van mening met haar fractiegenoot Gerdy Oosten. Oosten neemt nu het fractievoorzitterschap over. Ineke van Elk geeft haar zetel niet op en gaat verder als eenmansfractie.

Ton Jonkers stopt na 17 jaar als raadslid in de gemeente Boxtel. Volgens Jonkers is het tijd voor nieuw bloed in de Boxtelse afdeling.

UITNODIGING

Namens het bestuur van de Schepenbank nodigen wij u graag uit voor een bijeenkomst voor VVD-wethouders in Den Helder op vrijdag 20 februari 2009.

Het voorlopige programma ziet er als volgt uit:

13.00 UUR Ontvangst met koffie en thee op Hr. Ms. ramschip de Schorpioen. De Schorpioen bevindt zich achter het Marinemuseum, Hoofdgracht 3 in Den Helder. Tevens bestaat de mogelijkheid tot het bezichtigen van het museum-schip/onderzeeboot Tonijn.

14.00 UUR Vertrek naar de Kunsthal 52, Willemsoord 52 Den Helder;

14.15 UUR Toelichting over stadsontwikkeling/stadshart door directeur Zeestad CV/BV, de heer Ferdinand Vreugenhil;

15.30 UUR Toelichting van wethouders Bernard Fritzsche en Linda Rose Smit;

16.00 UUR Vertrek naar de Schorpioen;

16.15 UUR Toespraak van VVD-Kamerlid onder genot van hapje en drankje;

17.30 UUR Diner (facultatief);

CA. 21.00 uur Einde bijeenkomst

Tot ziens op 20 februari!

Linda Rose Smit en Bernard Fritzsche - Wethouders VVD in Den Helder

Jaarvergadering 4 april Utrecht Verkiezingen: Europa en Gemeenteraad

Zoals gebruikelijk wordt de jaarvergadering van de VVD-Bestuurdersvereniging gehouden in zalencentrum In de Driehoek, Willemsplantsoen 1C te Utrecht. Naast huishoudelijke zaken zullen op de agenda staan de benoeming van AB-lid: de heer A. van Amerongen (Flevoland) en de herbenoeming van AB-lid: mevrouw drs A. de Vries (Friesland). Ook de Vaststelling Leidraad Gemeenteraadsverkiezingen 2010 staat op het programma.

Na de pauze is het tijd voor Europa en de (permanente) Campagne met Hans van Baalen en Mark Rutte.

De vergaderstukken worden in het volgende nummer van Provincie en Gemeente gepubliceerd (verschijningsdatum: 20 maart a.s.).

AANMELDEN: SVP VIA WWW.VVD.NL/4april2009

AANMELINGSFORMULIER

Indien u niet over internetfaciliteiten beschikt, dan kunt u zich met behulp van dit formulier aanmelden, ook als u geen gebruik maakt van de lunch! S.v.p. inzenden vóór 27 maart 2009.

Ondergetekende, voorletters tussenvoegsel
achternaam m/v

adres
postcode woonplaats

e-mailadres

functie

meldt zich aan voor de jaarvergadering van de VVD-Bestuurdersvereniging op 4 april a.s. in zalencentrum In de Driehoek, Willemsplantsoen 1C in Utrecht.

Ik neem wel / niet * deel aan de facultatieve lunch à 15,- en machtig de VVD eenmalig het totaalbedrag af te schrijven van

rekening t.n.v.

plaats

Wij attenderen u erop dat bij annulering na 27 maart a.s. de volledige kosten van de gereserveerde lunch(es) in rekening worden gebracht. Gelieve dit formulier vóór 27 maart a.s. te sturen of faxen aan:

VVD-Bestuurdersvereniging
T.a.v. Eva Gobits
Postbus 30836, 2500 GV Den Haag
Fax: 070 - 360 82 76

Wmo-terugkomdag

De Haya van Somerenstichting organiseert op 21 maart 2009 in samenwerking met Tweede Kamerlid Anouchka van Miltenburg en ervaren trainers de tweede Wmo-terugkomdag. De ontwikkelingen van de Wmo tijdens de eerste twee jaren van invoering worden besproken. Ook wordt aandacht besteed aan de toekomst van het persoonsgebonden budget en kunnen raadsleden en wethouders ervaringen met de Wmo uitwisselen. Er worden zowel in de ochtend als in de middag drie workshops georganiseerd, te weten:

- Bestuurlijke aansturing collectieve voorzieningen / welzijnswerk
- Fysiek en sociaal (achterstandswijken en preventie)
- Compensatiebeginsel: individueel en collectief

De kosten voor deelname bedragen 50 euro (inclusief lunch). Geïnteresseerden kunnen zich tot 7 maart aanmelden via: www.vvd.nl/wmo.

Voor vragen kunt u contact opnemen met Rimke Haitsma: r.haitsma@vvd.nl of 070 - 361 30 12.